

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 10CoP/37/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2111216114
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 05. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Dušan Čimo
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2015:2111216114.2

Uznesenie

Krajský súd v Trnave vo veci starostlivosti o medzičasom plnoletého: P. U. B., nar. XX. R. XXXX, bytom u matky a maloletého: U. B., nar. XX. F. XXXX, bytom u otca, zast. opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Trnava, matky: C. Z., nar. XX. Y. XXXX, bytom O. XX/X, zast. advokátkou: JUDr. Barbora Šruteková, Trnava, Hlavná 44 a otca: Mgr. U. B., nar. XX. D. XXXX, bytom B. D. XXX, zast. advokátkou: JUDr. Mária Jezerská, Trnava, Hlavná 42, o zvýšenie výživného, o odvolaní matky proti rozsudku Okresného súdu Trnava zo 6. októbra 2014 č. k. 21P/12/2011 - 171 takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa r u š í a vec mu vracia na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa zmenil svoj rozsudok „č. k.“ (v skutočnosti len „sp. zn.“ napriek tomu, že na rozdiely medzi číslom konania a spisovou značkou bol už upozornený predchádzajúcim rozhodnutím odvolacieho súdu v tejto veci, teda tzv. zrušujúcim uznesením Krajského súdu v Trnave z 25. júla 2013 č. k. 10CoP/5/2013-108 - pozn. odvolacieho súdu) 27 C 6/2007 (správne inak „27C/6/2007 - 49“ - opäť pozn. odvolacieho súdu) z 25. júna 2007 (ďalej tiež len „rozvodový rozsudok“) spôsobom nasvedčujúcim tomu, že na ňom neulpelo ani nič iné z toho, čo mu pri zrušení jeho prvého rozsudku v tejto veci vytkol tunajší krajský súd. Aj tentoraz sa teda vo výroku rozsudku 1. naznačoval stav zmeny celého rozhodnutia o výživnom (hoci zmenenou mala byť len výška), 2. opakovane reprodukovali platobné podmienky výživného, tvoriace už súčasť rozvodového rozsudku a napadnutým rozsudkom ponechávané bezo zmeny, ako aj priezviská a dátumy narodení oboch detí, majúce tradične miesto v úvodnej časti rozsudku (či za určitých okolností aj v odôvodnení, pokiaľ samozrejme vznikne taká potreba) a 3. zopakovali chyby spočívajúce v ohraňovaní obdobia, za ktoré má patriť už zročné výživné (tu v časti týkajúcej sa U.) k inému než poslednému dňu mesiaca, v „zaviazaní“ otca, resp. matky na zaplatenie nedoplatkov na zročnom výživnom (hoci odvolací súd opakovane a v tomto prípade zjavne bezvýsledne prízvukuje, že záväzky sa prijímajú zmluvami, resp. vznikajú na základe iných právnych skutočností predpokladaných tzv. hmotným právom, kým súdy zásadne ukladajú povinnosti) a v zvýšení u matky „vyživovacej povinnosti“ (na rozdiel od otca, ktorému bolo správne zvýšené „výživné“); popri tom sa tam však ocitli i nesprávnosti nové, tieto reprezentované zvýšením výživného matky na U. za jeden a ten istý deň (1. september 2012) dvoma rôznymi (z podstaty veci sa vylučujúcimi sumami (80 aj 100 eur), uložením tentoraz matke povinnosti bežné výživné otcovi „zasielat“ (oproti povinnosti otca matke výživné platiť bez vysvetlenia dôvodu takéhoto rozdielu, ktorý sa v takpovediac inverznej podobe vyskytol už v prvšom rozsudku) a pomerne toporným sústredením rozhodnutia až do štyroch čiastkových výrokov (hoci by tu navzdory zdanlivej komplikácii spôsobenej stavom osobnej starostlivosti o jedno z detí na strane matky a o druhé na strane otca zjavne stačili i dva). Tentoraz došlo k zvýšeniu výživného otca na medzičasom plnoletého P. U. za obdobie od 1. septembra 2011 do 15. augusta 2012 na sumu 150 eur a za obdobie od 1. februára 2013 do 16. augusta rovnakého roka na 200 eur mesačne, k zvýšeniu výživného matky na maloletého U. od 24. februára 2010 do 1. septembra 2012 na 80 eur mesačne a od 1. septembra 2012 na 100 eur mesačne a k povoleniu obom rodičom im vzniknuté nedoplatky (otcovi za obdobie od 1. septembra 2011 do

16. augusta 2013 v sume 1.366 eur a matke za obdobie od 24. februára 2010 do 6. októbra 2014 v sume 3.488 eur) zaplatiť v splátkach po 150, resp. 100 eur mesačne (bez uvedenia počiatku takejto povinnosti, pri uvedení následku v podobe straty výhody splátok len u matky a neodôvodnení ani rozdielu vo výške splátok, pri ktorých by otec mal výživné už zročne zaplatiť za 9 mesiacov a matka až za 35 mesiacov, čo napokon boli ďalšie vady už prvého rozsudku, ktorých opätovný výskyt vzbudzoval dojem príslovečného „hádzania“ - tu rozumej odvolacím súdom - „hrachu na stenu“ - ktorú stenu tu logicky stelesňoval súd prvého stupňa či pri záujme na absolútnej presnosti sudkyňa majúca na svedomí oba rozsudky). Takéto rozhodnutie bolo odôvodnené právne výlučne ust. § 78 ods. 1 Zák. o rodine (zákona č. 36/2005 Z. z. v znení neskorších zmien a doplnení), vecne potom nad rámec opisu genézy vzťahov účastníkov a skutkových zistení v časti bežného výživného len všeobecnými závermi o primeranosti zhora uvádzaných súm zvýšeného výživného predovšetkým nákladom, ktoré s P. U. má matka a s maloletým U. otec i s prihliadnutím k možnostiam a schopnostiam oboch rodičov, prechodu P. U. zo základnej školy na strednú (Arcibiskupské gymnázium v Trnave), pravidelnému kontaktu otca s P. U., pobývajúcim určitý čas v domácnosti tohto rodiča (hradiaceho v príslušnom období aj všetky náklady) a naopak len nepravidelnému styku matky s maloletým U. (podieľajúcej sa taktiež iba sporadicky na úhrade jeho potrieb) a napokon i k zvýšeniu zárobku matky (o 139 eur mesačne), pribudnutiu jej ďalšej vyživovacej povinnosti a napokon nereálnosti jej požiadavky, vyjadrenej sumou výživného 560 eur mesačne (vzhľadom k ňou uvádzaným nákladom na dieťa v jej osobnej starostlivosti). Rozhodnutie o zročnom výživnom potom súd prvého stupňa neodôvodnil (keďže za odôvodnenie tu nešlo považovať púhe zopakovanie spôsobu rozhodnutia o takejto otázke, urobeného už súčasťou výroku rozsudku, v jeho odôvodnení).

Proti tomuto rozsudku podala včas odvolanie matka a navrhla ho zmeniť prakticky zhodne s jej návrhmi z konania v prvom stupni, teda zvýšením výživného na P. U. na 560 eur mesačne a naopak zvýšením jej výživného (matky) na maloletého U. iba na 37 eur mesačne, v oboch prípadoch so zodpovedajúcou zmenou i rozhodnutí o zročnom výživnom. Namietala opätovným nesplnením povinnosti súdu prvého stupňa riadne odôvodniť výsledok svojej rozhodovacej činnosti, neúplným zistením skutkového stavu pre nevykonanie všetkých potrebných dôkazov, vyvodením z vykonaných dôkazov nesprávnych skutkových zistení aj nesprávnym právnym posúdením veci okresným súdom (odvolacie dôvody podľa § 205 ods. 2 písm. a/, c/, d/ a f/ Občianskeho súdneho poriadku č. 99/1963 Zb. v znení neskorších zmien a doplnení, ďalej tiež len „O. s. p.“), keď nebola rešpektovaná požiadavka odvolateľky na diferenciáciu výšky výživného podľa jednotlivých období a im zodpovedajúcich príjmov; nie je zrejým kľúč, na základe ktorého sa dospelo k záveru o primeranosti zvýšeného výživného matky v sume 80 eur (hoci to stav jej zaťaženia troma vyživovacími povinnosťami, príjmu v podstatnej časti sledovaného obdobia len 230 eur mesačne i dlhodobej práceneschopnosti tejto účastníčky neumožňoval); okresný súd sa ani pri svojom druhom rozhodovaní v tejto veci nevysporiadal dostatočne s faktormi vyššieho príjmu otca i potrieb staršieho syna (P. U.) a bolo tu i bližšie nezdôvodnené opomenutie vyslúchnuť na rozhodujúce skutočnosti aj P. U. potom, čo tento dovŕšil plnoletosť.

Otec odvolací návrh nepodal a opatrovník maloletého U. (v čase maloletosti P. U. zastupujúci i jeho) navrhol napadnutý rozsudok potvrdiť len s paušálnym odkazom na vykonané dokazovanie.

Odvolací súd prejednal podľa § 212 ods. 1 a ods. 2 písm. a/ a b/ O. s. p. celú vec (pretože odhladnuc od napadnutia rozsudku odvolaním matky ako celku konanie vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti sa mohlo začať aj bez návrhu a od takejto zásady nebolo prečo - i z dôvodov priblížených neskôr - ustupovať ani v tejto konkrétnej veci napriek dovŕšeniu plnoletosti jedného z detí, o ktorých je tu reč, ešte v priebehu konania v prvom stupni) a to podľa § 214 ods. 2 O. s. p. bez pojednávania, keď dospel k záveru, že ani tentoraz napadnutý rozsudok nemožno považovať za správny pre zaťaženie jeho samotného, resp. tiež jemu predchádzajúceho konania hneď dvoma variáciami na vadu konania v podobe odňatia účastníkom konania (postupom súdu) možnosti konať pred súdom, opäť pre nesprávne právne posúdenie veci (vykazujúce tu - vychádzajúc z obsahu odôvodnenia rozsudku - znaky posúdenia ešte menej úplného, než tomu bolo u prvého rozsudku) a tým logicky spôsobené opodstatnene vytýkané neopatrenie si súdom prvého stupňa ani dostatku skutkových zistení. Zaťaženie už v poradí druhého výsledku konania v prvom stupni (za riadneho chodu vecí ašpirujúceho na „rolu“ rozhodnutia majúceho konanie skončiť) súborom práve opísaných väd pritom činilo každé uvažovanie o prejednaní veci, v ktorej toto nastalo, na pojednávaní odvolacieho súdu celkom bezpredmetným.

Podľa § 221 ods. 1 písm. O. s. p. súd (odvolací) rozhodnutie (súdu prvého stupňa) zruší, ak účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom (písm. f/) a rovnako rozhodne, ak súd prvého stupňa nesprávne vec právne posúdil tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav (písm. h/).

Podľa čl. 48 ods. 2 vety prvej Ústavy Slovenskej republiky (ústavného zákona SNR č. 460/1992 Zb. v znení neskorších ústavných zákonov, ďalej tiež len „ústava“) každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prieťahov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom.

Podľa § 115 ods. 1 O. s. p. ak tento zákon alebo osobitný predpis (odkaz poznámkou č. 13aa v O. s. p. na tu do úvahy neprichádzajúce Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 861/2007 z 11. júla 2007, ktorým sa ustanovuje Európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu) neustanovuje inak, súd nariadi na prejednanie veci samej pojednávanie, na ktoré predvolá účastníkov a všetkých, ktorých prítomnosť je potrebná.

Podľa § 101 ods. 2 O. s. p. súd pokračuje v konaní, aj keď sú účastníci nečinní. Ak sa riadne predvolaný účastník nedostaví na pojednávanie ani nepožiadal z dôležitého dôvodu o odročenie, môže súd vec prejednať v neprítomnosti takého účastníka; prihliadne pritom na obsah spisu a dosiaľ vykonané dôkazy.

Podľa § 123 O. s. p. účastníci majú právo vyjadriť sa k návrhom na dôkazy a k všetkým dôkazom, ktoré sa vykonali.

Podľa § 20 O. s. p. každý môže pred súdom ako účastník samostatne konať (procesná spôsobilosť) v tom rozsahu, v akom má spôsobilosť vlastnými úkonmi nadobúdať práva a brať na seba povinnosti.

Podľa § 8 ods. 1 O. z. (Občianskeho zákonníka č. 40/1964 Zb. v znení neskorších zmien a doplnení) spôsobilosť fyzickej osoby vlastnými právnymi úkonmi nadobúdať práva a brať na seba povinnosti (spôsobilosť na právne úkony) vzniká v plnom rozsahu plnoletosťou; podľa odseku 2 tu citovaného paragrafu i zákona plnoletosť sa nadobúda dovŕšením osemnásteho roku; pred dosiahnutím tohto veku sa plnoletosť nadobúda len uzavretím manželstva a takto nadobudnutá plnoletosť sa nestráca ani zánikom manželstva ani vyhlásením manželstva za neplatné a podľa § 9 O. z. maloletí majú spôsobilosť len na také právne úkony, ktoré sú svojou povahou primerané rozumovej a vôľovej vyspelosti zodpovedajúcej ich veku.

Napokon podľa § 22 O. s. p. fyzická osoba, ktorá nemôže pred súdom konať samostatne, musí byť zastúpená zákonným zástupcom, čo neplatí, ak tento zákon ustanovuje inak a podľa § 23 rovnakého zákona ak to okolnosti prípadu vyžadujú, môže súd rozhodnúť, že ten, kto nemá spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, musí byť v konaní zastúpený svojím zákonným zástupcom, i keď ide o vec, v ktorej by inak mohol konať samostatne.

Už súčasťou odôvodnenia uznesenia tunajšieho odvolacieho súdu z 25. júla 2013, vydaného pri prejednaní ním skorších odvolaní oboch rodičov proti prvšiemu rozsudku (v čase vedenia veci Krajským súdom v Trnave pod sp. zn. 10CoP/5/2013), bol výklad úpravy pojatej do ust. § 221 ods. 1 písm. f/ O. s. p. so zameraním sa na porušenie práva na spravodlivé súdne konanie nenáležitým (požiadavkám v zákone nezodpovedajúcim a preto nedostatočným) odôvodnením súdneho rozhodnutia. Odvolací súd pritom už v takomto svojom skoršom rozhodnutí upozornil, že či už úplná absencia alebo nedostatok dôvodov (majúcich podporiť zvolený spôsob rozhodnutia), teda tzv. nepreskúmateľnosť rozhodnutia súdu (v tejto súv. pre prípad záujmu por. i samostatný zrušovací dôvod podľa § 221 ods. 1 písm. c/ O. s. p. v znení platnom a účinnom do 31. augusta 2005 vrátane, čiže pred nadobudnutím účinnosti zákona č. 341/2005 Z. z.) je iba jedným z postupov súdu, nedostatočne šetrným k procesným právam účastníkov súdnych konaní.

Pominúc opakovaný výskyt raz už okresnému súdu vytknutého postupu však tentoraz napadnutým rozsudkom v spojení s konaním mu predchádzajúcim došlo aj k inému zásahu do práva, garantovaného účastníkom súdnych konaní už na úrovni základného zákona štátu (v ústave) a následne konkretizovaného i v zákone, majúcom rámcovú úpravu v ústave vykonať.

Jedným zo základných procesných práv účastníka je i právo na prejednanie každej veci účastníka v jeho prítomnosti spolu s poskytnutím mu možnosti vyjadriť sa aj k navrhovaným dôkazom, možnosti navrhovať dôkazy a napokon i možnosti vyjadrovať sa ku všetkým vykonaným dôkazom. Platné procesné právo síce zakotvuje aj prostriedky umožňujúce postup v konaní (jeho spriechodnenie) i v prípadoch tzv. obštrukčných postupov účastníka (teda pri vyhýbaní sa účastníka súdnemu konaniu), využitiu týchto prostriedkov však musí predchádzať starostlivé a dostatočne podrobné zisťovanie, či v konkrétnej veci ide práve o takýto prípad.

Nemôže byť potom žiadnej pochybnosti o tom, že postupom odnímajúcim účastníkovi reálnu možnosť konať pred súdom je najmä nepredvolanie účastníka na pojednávanie, ak na takéto opomenutie neexistuje právom tolerovaný dôvod. Takýmto dôvodom je napr. doručovanie inak než účastníkovi pre zvolenie si ním zástupcu pre doručovanie (tu por. § 49 ods. 2 a 5 O. s. p.), ale tiež doručovanie iba zákonným či súdmi ustanoveným zástupcom tých účastníkov, u ktorých sa nedostatok plnej procesnej spôsobilosti (odvodzovaný od rozsahu hmotnoprávnej spôsobilosti na právne úkony) rieši za pomoci inštitútu zákonného zastúpenia (§ 22 O. s. p.) a to prípadne (za podmienky rozhodnutia o tom súdom) i vo veciach, v ktorých je inak účastníkovi bez plnej procesnej spôsobilosti umožnené konať samostatne (do tretice § 23 O. s. p.). Ak ale o žiadnu z tu spomínaných výnimiek z pravidla (predvolávania priamo účastníka) nejde (čím treba mať na mysli aj nedostatok reakcie súdu na stav zániku zastúpenia účastníka - tu inak bez významu toho, čo bolo dôvodom vzniku tzv. zastupovacieho vzťahu), samo opomenutie predvolania so sebou nesie tiež zbavenie účastníka možnosti rozhodnúť sa, či sa pojednávanie zúčastní alebo nie (samozrejme len vtedy, ak si súd prítomnosť účastníka - spravidla pre záujem prvého na zapojení druhého do procesu dokazovania - nevymienil). V prvom prípade so zbavením možnosti zúčastniť sa pojednávanie takpovediac ruku v ruke ide obvykle i upretie účastníkovi možnosti navrhovať dôkazy, vyjadrovať sa k tým návrhom na dôkazy, ktoré boli podané niekým iným a tiež k už vykonaným dôkazom, ako i pri neželanom výsledku konania (z pohľadu účastníka dotknutého opomenutím predvolania) aj zbavenie účastníka ďalšej možnosti účinne brojiť proti rozhodnutiu súdu.

Práve o prípad nepostrehnutia (súdom prvého stupňa) potreby zapojenia do konania už aj plnoletého P. U. šlo i v prejednávanej veci.

Okresný súd totiž zjavne prehliadol, že kým v čase jeho rozhodovania prvším rozsudkom (v decembri 2012) a aj v čase prvého rozhodovania odvolacieho súdu v tejto veci (v júli 2013) boli obe deti ešte maloleté, toto sa zmenilo už pred doručovaním zrušujúceho uznesenia odvolacieho súdu vo veci sp. zn. 10CoP/5/2013 (keďže síce až po vydaní uznesenia odvolacieho súdu, avšak ešte pred jeho doručeníím a to XX. R. XXXX zaniklo - pre dovŕšenie P. U., narodeným v rovnaký deň roku XXXX, plnoletosti - zastúpenie tohto pôvodne plne procesne nespôsobilého účastníka opatrovníkom). Pretože ani v ďalšom konaní až do rozhodnutia tentoraz napadnutým rozsudkom nedošlo k žiadnej takej zmene, pre ktorú by sa na komunikácii už priamo s plnoletým dieťaťom nemalo trvať (nakoľko obsah spisu nenasvedčuje prevzatíu jeho zastúpenia či už advokátkou zastupujúcou matku, matkou ani žiadnou inou osobou), celé konanie po zrušení prvého rozsudku súdu prvého stupňa prebehlo (právne i fakticky) bez jedného z účastníkov konania a ako také samozrejme bolo zmätočným.

Už táto vada spôsobovala nutnosť zrušenia i tentoraz napadnutého rozsudku podľa § 221 ods. 1 písm. f/ O. s. p. a vrátenia veci súdu prvého stupňa na ďalšie konanie podľa § 221 ods. 2 O. s. p., tu inak bez potreby zaoberania sa nedoručeníím P. U. ani rozhodnutia urobeného takto predmetom druhého odvolacieho konania (keďže ani prípadné trvanie na doručení a uplynutí i tzv. odvolacej lehoty by na stave zmätočnosti konania nebolo spôsobilé celkom nič zmeniť).

Odvolateľke ale bolo treba dať za pravdu i v tom, že aj tentoraz napadnutý rozsudok bol odôvodnený v rozpore s úpravou z ust. § 157 ods. 2 O. s. p. len všeobecnými konštatovaniami bez akejkoľvek vypovedacej hodnoty o konkrétnych úvahách, ktorými sa súd prvého stupňa (ak vôbec) pri svojom rozhodovaní riadil.

Predovšetkým totiž z ustanovenia § 78 ods. 1 vety prvej Zák. o rodine (okresným súdom síce citovaného, nie však aj vyloženého) vyplýva závislosť zmeny rozhodnutia o výživnom od zmeny pomerov, ktorou vždy možno rozumieť len podstatnú zmenu okolností rozhodujúcich pre určenie výživného. Pretože pre určenie výživného sú rozhodujúcimi schopnosti a možnosti výživou povinných osôb (v prejednávanej veci obaja rodičia dnes už jedného plnoletého a jedného stále maloletého dieťaťa

i pre stav prinajmenšom nezanedbateľný čas trvajúcej osobnej starostlivosti jedného rodiča o jedno a druhého naopak o druhé dieťa) a odôvodnené potreby osôb výživou oprávnených (tu obe deti, o ktorých je reč a okrem nich i ďalšie dieťa matky menom L. Z., nar. X. F. XXXX), k záveru o zmene pomerov bolo možno dospieť len zistením rozhodujúcich okolností v čase pôvodného rozhodovania aj v čase rozhodovania o potenciálnej zmene (a prípadne i v časovom úseku medzitým, či aspoň jeho časti), ich vzájomným porovnaním a komplexným zhodnotením. Len výsledkom takéhoto procesu uvažovania mohol byť dostatočne podložený záver o tom, ktoré z okolností tu prevažujú a či teda poskytujú aj priestor pre zmenu skoršieho rozhodnutia o výživnom (ktorým tu mal byť rozvodový rozsudok vydaný cca dva a pol roka pred začatím konania v prejednávanej veci) a ak áno, v akom smere (zvýšenie či zníženie výživného, alebo dokonca i zrušenie povinnosti platiť výživné), rozsahu (kvantitatívna stránka prípadného zvýšenia či zníženia výživného) a od ktorého času (časové hľadisko zohľadňujúce i prípadné - tu aj odvolávajúcou sa matkou namietané - pohyby v okolnostiach rozhodujúcich pre určenie výživného v rámci obdobia ohraničeného na jednej strane začatím konania o návrhu otca, doručenom 24. februára 2010 a na strane druhej časom pristúpenia súdu k rozhodovaniu o požiadavkách oboch rodičov).

Hoci zvýšenie výživného na maloletého U. od 24. februára 2010 nebolo vybočením z aktuálneho zákonného pravidla upravovania výživného aj pre maloleté deti až od času začatia konania (pokiaľ tu nie sú dôvody hodné osobitného zreteľa na odchýlku od takéhoto pravidla postupom podľa § 77 ods. 1 vety tretej Zák. o rodine) a to isté by šlo konštatovať aj u prvotného zvýšenia výživného na dnes už plnoletého P. U. od 1. septembra 2011 (ak v tomto prípade malo dôjsť k uplatneniu požiadavky matkou už 12. mája 2010), aj pri nezistení dôvodov pre spätnú úpravu výživného za čas pred začatím konania nevyhnutným je ustálenie (a patričné odôvodnenie) času, v ktorom jednotlivé čiastkové zmeny pomerov u celého okruhu spoločne posudzovaných osôb dosiahli (v ich súhrne) kvalitu takej zmeny pomerov, ktorú možno definovať za podstatnú (a teda aj za zmenu odôvodňujúcu zmenu skoršieho rozhodnutia o výživnom). Takáto zmena tu pritom musí byť buď už v čase predchádzajúcom začatiu konania (pokiaľ má k zmene výšky výživného dôjsť už odo dňa začatia konania) alebo najneskôr ku dňu nasledujúcemu po dni začatia konania a určenému súdom (to v prípade, ak súd neakceptuje požiadavku na úpravu výšky skôr určenej vyživovacej povinnosti už od začatia konania preto, že čas zmeny pomerov ustáli k neskoršiemu, než návrhom tvrdenému času; pričom tu z pohľadu účinenia zadosť povinnosti riadne odôvodniť príslušný čiastkový záver súdu samozrejme nemôže mať žiaden význam to, či takýto neskorší časový údaj je len prevzatím požiadavky urobenej už súčasťou návrhu).

Už takejto požiadavke odôvodnenie napadnutého rozsudku v prejednávanej veci nebolo schopné vyhovieť za stavu doloženého započatia stredoškolského štúdia P. U. až od 1. septembra 2012 (prečo zvýšenie výživného už o rok skôr ?) i uspokojenia sa (okresným súdom) s údajmi o pomeroch matky len v čase pôvodného rozhodovania a rozhodovania o zmene (bez zaujatia konkrétneho stanoviska k tomu, ako to malo byť v rokoch 2010 - 2012) a podobne u pomerov otca sa súdu prvého stupňa javilo postačujúcim len za pomernú časť (II. polrok) roka 2011 a ucelené roky potom, hoci uplatnenie požiadavky matky na zvýšenie výživného na P. U. už v máji 2010 (tu por. č. I. 1 spisu v prejednávanej veci aj č. I. 166 spisu Okresného súdu Trnava sp. zn. 21P/321/2009) by činilo potrebným vyhodnotenie pomerov aj tohto rodiča detí aj za rok 2010. Obdobne súd prvého stupňa dostatočne jasne neodôvodnil, aké boli (v tzv. absolútnych číslach v čase pôvodného rozhodovania i rozhodovania tentoraz napadnutým rozsudkom) odôvodnené potreby oboch detí a prečo za aktuálne možnosti, schopnosti a majetkové pomery otca bola vzatá suma 1.327 eur mesačne (majúca byť dosahovaná len v roku 2011 s následným bližšie neobjasneným trendom poklesu príjmu v ďalších rokoch). U matky chýbali tiež argumenty presvedčajúce, že došlo k vyriešeniu predbežnej otázky miery jej vyživovacej povinnosti k jej ďalšiemu dieťaťu (k maloletému L.) a napokon súd prvého stupňa (tu podľa všetkého opäť najmä pre zjavné neuvedomenie si potreby zapojenia do konania po dovŕšení plnoletosti P. U. aj tohto účastníka) vôbec neposkytol korektnú odpoveď na otázku, ako by to malo byť pri pretrvaní vyživovacej povinnosti rodičov k tomuto dieťaťu aj po dosiahnutí 18. roku veku (čo možno skôr predpokladať, než vylúčiť) s nárokmi tohto dieťaťa za obdobie odo dňa nasledujúceho po 16. auguste 2013 až do času, v ktorom by sa už plnoleté dieťa na súd prípadne obrátilo s vlastným návrhom (ktorých úspešnému uplatneniu v samostatnom konaní iniciovanom až po získaní vedomosti o potrebe tak urobiť by evidentne bránila nemožnosť spätného priznania výživného na plnoleté dieťa, tu por. i ust. § 77 ods. 1 vety druhej a vety tretej a contrario Zák. o rodine).

Súdu prvého stupňa sa tak logicky ani náhodou nemohlo podariť obhájiť ten jeho záver, podľa ktorého primeraným by tu malo byť (a prečo) u výživného otca na P. U. zvýšenie výživného práve na 150, resp.

200 eur mesačne a u matky na maloletého U. na sumy 80, resp. 100 eur mesačne, pričom (ako bolo uvedené vyššie), na odôvodnenie výšky nedoplatkov jedného i druhého rodiča na zročnom výživnom aj splátok im povolených už okresný súd rezignoval celkom.

Šlo tu tak o pomerne ukážkový prípad vypravenia napadnutého rozsudku odôvodnením nepreskúmateľným pre nedostatok, resp. prílišnú všeobecnosť poskytnutých dôvodov spôsobujúcich objektívnu nezrozumiteľnosť odôvodnenia, akýkoľvek pokus o nápravu takéhoto pochybenia v odvolacom konaní bol pre zmätočnosť konania spôsobenú jeho vykonaním bez už plnoletého P. U. vylúčeným a aj keby tu takéhoto pochybenia nebolo, šlo by tu o úplné nahrádzanie povinností súdu prvého stupňa na príslušnom poli súdom odvolacím.

Odvolaciemu súdu preto neostalo iné, než napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa podľa § 221 ods. 1 písm. f/ aj h/ a ods. 2 O. s. p. zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

Povinnosťou súdu prvého stupňa tak bude v ďalšom konaní riadiť sa názorom odvolacieho súdu, ktorým je podľa § 226 O. s. p. viazaný, napraviť vytknuté procesné pochybenia vrátane urobenia dotazu na P. U., či na požiadavkách pôvodne uplatnených jeho matkou trvá a hodlá ich uplatňovať i on sám (v tomto prípade samozrejme s poskytnutím mu aj príslušného poučenia, čo pre neho ustúpenie od takýchto požiadaviek, resp. záujem na ich uplatnení v samostatnom konaní môže znamenať), v potrebnom rozsahu doplniť dokazovanie (bez ohľadu na aktivitu účastníkov), výsledky celého konania podľa § 132 O. s. p. náležite zhodnotiť a až potom opätovne rozhodnúť o veci a v časti týkajúcej sa vzťahu P. U. po dovŕšení ním plnoletosti a rodiča volaného k plneniu vyživovacej povinnosti k tomuto dieťaťu vo vyššom rozsahu (otca) aj o trovách konania. Len do dovŕšenia jeho plnoletosti malo totiž konanie charakter takého, ktoré možno začať i bez návrhu (čo u U. platí i naďalej) a v ktorom sa o trovách konania pre nedostatok akejkoľvek alternatívy k zákonom ustanovenému pravidlu (podľa § 146 ods. 1 písm. a/ O. s. p.) nerozhoduje (§ 155 ods. 1 O. s. p. a contrario). Samozrejmom povinnosťou okresného súdu bude napraviť tiež pochybenie vedúce k už opakovanému zrušeniu jeho rozsudku a nové rozhodnutie i konkrétne a dostatočne presvedčivo odôvodniť.

K prijatiu tohto uznesenia došlo pomerom hlasov 3 : 0, čiže jednomyseľne (čl. I § 3 ods. 9 posledná veta zákona č. 757/2004 Z. z. v znení neskorších zmien a doplnení).

Poučenie:

Toto uznesenie nemožno napadnúť odvolaním.